

Bij LOB prikkel je de nieuwsgierigheid

Hoe begeleid je leerlingen zo goed mogelijk naar een weloverwogen studiekeuze aan het eind van de vierde klas? Ashley Finch en Rob Molenaar zijn overstapcoaches vmbo-mbo bij het Samenwerkingsverband VO Waterland en begeleiden dagelijks vmbo-leerlingen die er op school niet uitkomen. De intensieve vervolgaanpak, met persoonlijke adviesgesprekken en begeleiding, heeft succes: het aantal schoolverlaters is in hun werkgebied uitzonderlijk laag. Ze delen een aantal tips.

De belangrijkste tip van de overstapcoaches als het gaat om Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB): begin er op school echt op tijd mee. "Op het vmbo kiezen leerlingen eind leerjaar 2 voor een profiel en halverwege leerjaar 4 voor een vervolgopleiding. Dat zorgt voor druk, zeker als leerlingen nog een keuze moeten maken terwijl ze ook met examens of proefwerken bezig zijn", zegt Ashley Finch. "Hoe vroeger je begint met LOB en voorlichting, hoe meer je die druk eraf haalt. Je kunt leerlingen al vanaf de brugklas vertellen over de verschillende profielen." Voor de studiekeuze geldt hetzelfde: begin op tijd met het gesprek erover. "Soms is het mbo maar twee minuten lopen van een vmbo-school. Ga daar gewoon eens kijken met je derde klas, en nodig ook mbo-docenten en studenten bij jou uit. Dat is voor jezelf ook leuk en leerzaam. Je wilt toch weten waar je leerlingen straks terechtkomen?"

Profvoetballer

Een LOB-gesprek is voor een leerling vaak een reality check. Profvoetballer worden? Daar is niet alleen talent en doorzettingsvermogen voor nodig, maar ook geluk. Ashley: "Als een leerling YouTuber wil worden, wil ik weten of ze al filmpjes maken, of daar een cursus voor doen. Je hoeft de droom van een leerling niet weg te halen, maar het moet wel realistisch zijn, en het is fijn als ze ook een plan B hebben." "Daarbij is het zaak om de nieuwsgierigheid van de leerlingen te prikkelen", zegt Rob. "Wil je hovenier worden? Ga maar eens uitzoeken welke bomen er allemaal om de school heen staan. Als leerlingen meer weten over een vakgebied, voelen ze zich ook deskundig en betrokken." Hij houdt overigens bij een adviesgesprek altijd een Top 3 van 'kansrijke keuzes' bij de hand. "Veel basisleerlingen willen een administratieve mbo2-opleiding gaan doen, maar daar is vrijwel geen werk in, terwijl je als schilder, metselaar of ICT'er meteen

"OEFEN
MONDELINGE
VAARDIGHEDEN
MET EEN
OUDERWETSE
TELEFOON IN
DE KLAS."

aan de slag kunt. Met een diploma in de richting retail of handel kun je alle kanten op, en als gastheer in een restaurant ontwikkel je vaardigheden die je de rest van je leven ook in andere beroepen kunt gebruiken."

Oefenen

Een stage zoeken is een belangrijke kennismaking met het werkveld. Leerlingen moeten dan een bedrijf opbellen, of langsgaan bij een winkel. Die mondelinge vaardigheden zijn lastig, als je zelf vooral via WhatsApp communiceert. Rob: "Oefenen dus! Dat gebeurt nog te weinig, vind ik. Dat kan heel eenvoudig zijn: zet een ouderwetse telefoon midden in de klas en laat de leerlingen in groepjes van twee oefenen: de een werkt bij het bedrijf, de ander solliciteert." Het valt de overstapcoaches op dat docenten vaak maar weinig gebruik maken van het logboek in Magister. "Van sommige leerlingen is dat logboek aan het eind van de vierde klas nog helemaal leeg," zegt Rob. "Dat zijn leerlingen die nooit te laat zijn of de klas uitgestuurd worden en die altijd

hun huiswerk af hebben. Denk je eens in: die leerlingen hebben hun zaakjes op orde, komen afspraken na en hebben hun werk op tijd af. Dat zijn belangrijke kwaliteiten, dus zet dat af en toe óók in het logboek." Ashley: "Noteer het ook als je ziet dat een leerling ergens goed in is, of affiniteit mee heeft. Dat is voor een mentor waardevolle input bij een LOB-gesprek."

Inhoud

Een succesvolle overstap naar het mbo gaat uiteindelijk niet om formulieren en handtekeningen, maar om inhoudelijke aspecten. Hoe is de studiekeuze tot stand gekomen, past een studie echt bij de leerling? Meer individuele aandacht daarvoor kan helpen voorkomen dat leerlingen op het mbo pas ontdekken of ze de goede keuze hebben gemaakt. "LOB draait om de kern van je onderwijs: leerlingen voorbereiden op hun volgende stap. Durf met leerlingen in een LOB-gesprek de diepte in te gaan. Dan help je ze om een plek te vinden die echt bij ze past."

"JE KUNT
LEERLINGEN
AL VANAF
DE BRUGKLAS
VERTELLEN
OVER DE
VERSCHILLENDE
PROFIELEN."

